

Coalitieakkoord Balans en PRO Gulpen-Wittem | 2018 - 2022 | op hoofdlijnen

De gemeente Gulpen-Wittem staat voor grote uitdagingen. De samenleving en de omgeving waarin de gemeente acteert, verandert sterk en in een rap tempo. Balans en PRO Gulpen-Wittem (hierna: PRO) kiezen mede om deze redenen in hun coalitieakkoord voor een andere bestuursstijl en een open cultuur in de gemeentelijke organisatie. Daarnaast zetten wij in op 'groots worden in kleinschaligheid en duurzaamheid'.

Andere kernpunten uit het coalitieakkoord 'Buiten de gebaande paden' zijn: extra aandacht voor kwetsbare inwoners, de participatie en zelfsturing in de kernen en een goede

communicatie. Alle doelen die we hebben afgesproken, moeten betaalbaar zijn. Een financieel gezonde gemeente is namelijk ook één van de 6 kernpunten in het akkoord. In een apart handboek zijn alle plannen vertaald in concrete doelen en acties.

Het coalitieakkoord is niet in beton gegoten. We hebben de wijsheid niet in pacht en hebben een luisterend oor voor iedereen met frisse en vernieuwende ideeën die goed zijn voor de inwoners van Gulpen-Wittem. Denk en doe vooral met ons mee. Dat is onze uitnodiging richting inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, onderwijs en de collega's van de oppositie. Het spreekt voor zich dat we alle voornemens in 2022 gerealiseerd willen zien. Of dat gaat lukken, is van veel (externe) factoren afhankelijk. Toch gaan we ons uiterste best doen veel van onze idealen en concrete plannen te realiseren. Dat doen we niet alleen, maar samen met én voor u.

1. Een andere bestuursstijl en een open cultuur in de gemeentelijke organisatie

Het is de taak van de gemeenteraad, dus coalitie en oppositie samen, om het college van burgemeester en wethouders te controleren en waar nodig te corrigeren. Dat vereist een dualistische werkwijze waarbij raadsleden onderling de discussie aangaan. Het mag geen verschil uitmaken wie wat zegt en of het een idee of plan van de coalitie of oppositie is. Het gaat om een discussie op inhoud. Is wat wordt voorgesteld het beste voor de inwoners van Gulpen-Wittem? Om daar zeker van te zijn, leggen we langs elk raadsvoorstel de nieuwe meetlat:

1. Is het eerlijk?
2. Is er gedacht vanuit de inwoner?
3. Is de informatie en communicatie op tijd en begrijpelijk voor onze inwoners?

Erg ambitieus allemaal? Dat kan zo zijn, maar toch gaan wij het proberen. 'Buiten de gebaande paden' zal ook hierbij onze basishouding zijn. Ons hoofddoel: aantonen dat het echt anders kan. Ons aanpak: 'Door te *doen*, laten we zien wie we zijn'.

Wat we onze kiezers hebben beloofd, is het vertrekpunt in denken en doen. Tegelijk zien we erop toe dat er voldoende ruimte is voor andere inbreng en tegenspraak. We gaan niet uit van tegenstellingen en het denken vanuit raadszetels. We gaan op zoek naar de verbinding: hoe komen we er samen uit? Dat doen we met betrokken wethouders en raadsleden die kennis van zaken hebben. Zij staan direct in contact met de inwoners en weten wat er leeft en speelt in de kernen. Zij beseffen dat oprechte interesse, voldoende relativeringsvermogen en een gevoel voor humor ook helpen om de doelen eerder te bereiken.

Onze ambtenaren zijn belangrijk bij het realiseren van alle ambities. In onze visie werken zij op basis van een open cultuur aan het adviseren en ondersteunen van het bestuur. Dat doen zij vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en professionaliteit. We nodigen hen uit om zelf met (creatieve) plannen en oplossingen te komen. Initiatief, ondernemersgeest en het verlaten van de gebaande paden worden gewaardeerd. We stimuleren ambtenaren om vaker achter het bureau vandaan te komen, naar buiten

te gaan en vervolgens de informatie van buiten mee naar binnen te nemen. Met als doel in de leefwereld te duiken van onze inwoners en te investeren in persoonlijke ontmoetingen en dienstverlening op maat. Dat geldt ook voor de bestuurders.

2. Groots worden in kleinschaligheid en duurzaamheid

Economische groei draagt bij aan de welvaart van onze inwoners. Maar die groei mag en kan niet altijd het doorslaggevend motief zijn bij politieke keuzes. We willen meer aandacht geven aan kleinschaligheid en leefbaarheid in de kernen. Dat doen we in het juiste perspectief: duurzaam en passend bij de omgeving. Hoe behouden we ons mooie landschap voor alle partijen (inwoners, agrariërs en andere ondernemers, toeristen en recreanten, jonge mensen en senioren)? Dát is de komende jaren een van onze grote uitdagingen.

Wij voelen een grote verantwoordelijkheid om de wereld leefbaar achter te laten voor onze (klein)kinderen. Dit staat nu onder grote druk door de uitstoot van CO2 en andere vervuilende stoffen, uitputting van grondstoffen, water- en bodemvervuiling, plastic vervuiling (plastic soep) en een afname van de biodiversiteit. Duurzaam denken en doen staat daarom centraal in ons programma voor de komende jaren. Dat kan de gemeente niet alleen. Daar hebben we onze inwoners nadrukkelijk ook voor nodig. Zowel jong als oud.

Duurzaamheid betekent niet alleen zuinig omgaan met energie en inzetten op alternatieve energiebronnen zoals zonnepanelen en warmtepompen, maar ook hergebruik en recyclen van materialen, biologische landbouw, gebruik van lokale producten en stimuleren van biodiversiteit. Dat alles begint bij bewustzijn. Daarvoor is een goede samenwerking met scholen en natuurorganisaties van groot belang.

Er komt in het gemeentehuis een zogenaamd 'Groenloket'. Dat heeft als doel inwoners die groene plannen hebben, te inspireren én op weg te helpen en te informeren over allerlei duurzame activiteiten en plannen in de gemeente. We willen gebruikmaken van de expertise van 'groene' inwoners die als ambassadeurs Gulpen-Wittem als duurzame gemeente op de kaart gaan zetten.

3. Extra aandacht voor kwetsbare inwoners

Veel mensen in Gulpen-Wittem hebben het goed en beseffen dat ook. Volgens een onderzoek van de GGD Zuid-Limburg (2016) wordt in onze gemeente de hoogste gelukscore in Zuid-Limburg behaald. Maar ook in onze gemeente zijn er nog te veel mensen die moeite hebben zelf hun boontjes te doppen. Zij kunnen een beroep op ons doen en op ondersteuning rekenen. Anders zal de kloof tussen mensen die zichzelf goed kunnen redden en mensen die extra ondersteuning nodig hebben steeds groter worden. We komen snel met (aanvullende) actieplannen voor laaggeletterdheid, armoede (met speciale aandacht voor kinderarmoede), het bestrijden van huiselijk geweld en eenzaamheid. De vergrijzing maakt dat we steeds meer ouderen in onze gemeente krijgen. De gemeente is aan zet om

samen met deze ouderen, woningstichtingen en andere betrokkenen na te gaan wat aanvullende mogelijkheden zijn om zelfstandig wonen nog meer te bevorderen en te faciliteren.

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid willen we breed onder de aandacht brengen: dat is het leren omgaan met je situatie en daarbij het gevoel hebben en behouden dat je zoveel mogelijk zelf de regie hebt.

De portefeuillehouders Sociaal Domein van de samenwerkende gemeenten in de regio Maastricht – Heuvelland hebben onlangs door het beschrijven van een droom benoemd wat zij in 2022 bereikt willen hebben. Die droom spreekt ons zeer aan. We zullen er alles aan doen om - samen met die andere gemeenten – ervoor te zorgen dat die droom over vier jaar in Gulpen-Wittem werkelijkheid is.

4. Goede communicatie

Wij nemen het initiatief om in een vroeg stadium in gesprek te gaan met inwoners, (maatschappelijke) organisaties, ondernemers en alle partijen in de raad. Extra aandacht komt er voor helder taalgebruik in alle vormen van communicatie met inwoners en in de raadsstukken. We houden rekening met de wijze waarop inwoners de informatie tot zich nemen. Gulpen-Wittem kent een aantal jonge experts op het gebied van communiceren met leeftijdsgenoten. Deze expertise gaan we inzetten om jongeren en ook andere doelgroepen meer te betrekken bij de plannen van het college en de raad.

5. Doorontwikkelen burgerparticipatie en zelfsturing

Recente ontwikkelingen hebben laten zien dat inwoners willen meedenken als het gaat om zaken die hen direct raken. Denk daarbij als voorbeeld aan de weg door Gulpen-Oost die door een actieve inbreng van de inwoners is afgeblazen. Wij willen bij toekomstige plannen voor kernen, wijken en buurten in een vroeg stadium een beroep doen op de kennis en betrokkenheid van inwoners.

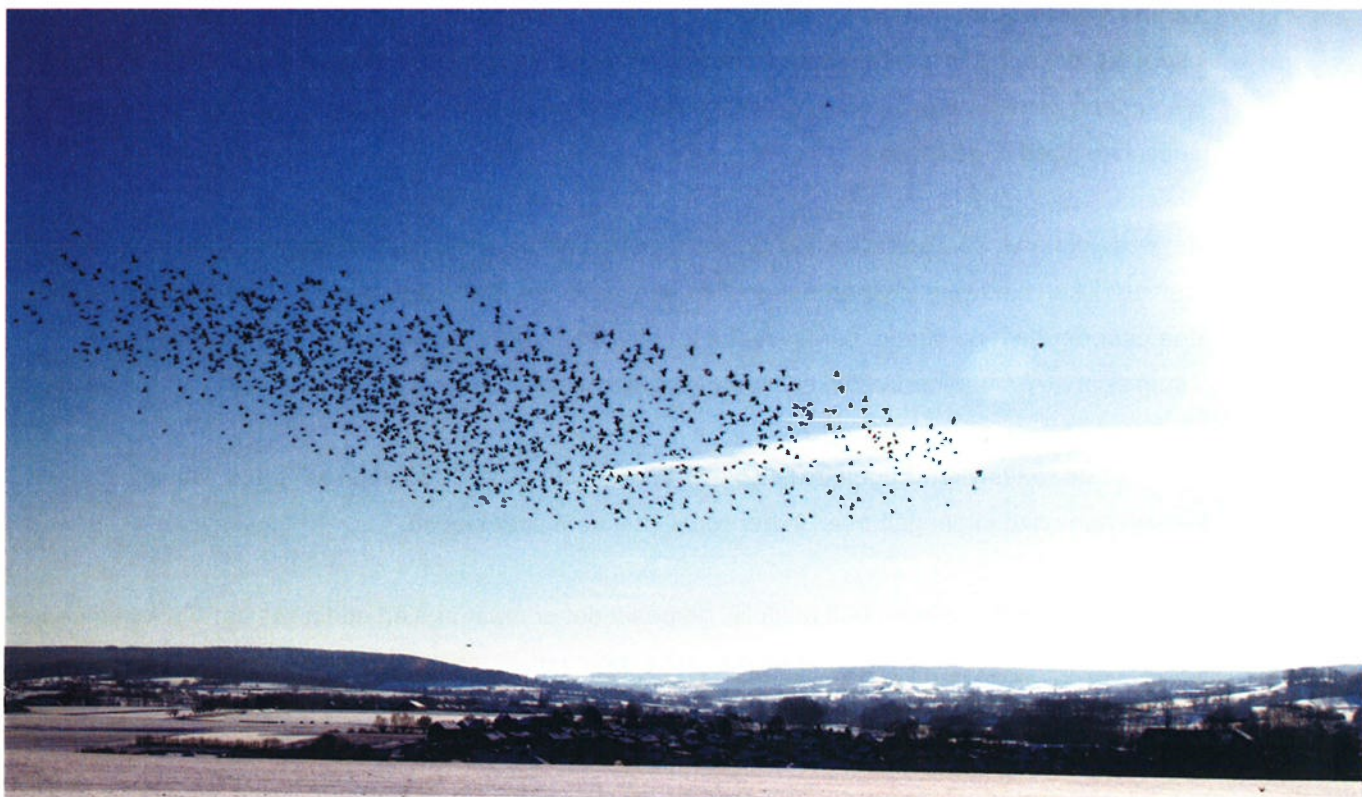
Voldoende informatie en open communicatie zijn daarbij cruciaal, evenals een andere houding van college en raad. Zij moeten bovenal de moed hebben om los te laten. Dit geldt zeker ook voor het omgaan met de ambities van de (gemeenschappelijke) kernoverleggen. Er is dankzij hen in een aantal kernen al veel bereikt. Dorpsontwikkelingsplannen zijn ontwikkeld en voornamelijk fysieke projecten zijn gerealiseerd. Maar ook de pijnpunten zijn bekend. Volgende stappen kunnen in goed overleg inmiddels worden gezet. Daarmee gaan we snel aan de slag.

6. Een financieel gezonde gemeente

We zijn blij dat we kunnen starten met nieuw beleid op het moment dat onze gemeente er financieel goed voor staat. Dat verdient een compliment. Wij willen deze lijn doortrekken. Er komt extra geld naar de gemeenten voor het sociaal domein om tekorten weg te werken. Daar staat tegenover dat er ook nieuwe taken bijkomen. De financiële consequenties daarvan moeten goed worden uitgezocht. Dat betekent dat we keuzes moeten maken bij uitgaven en investeringen. Daarbij kiezen we nadrukkelijk voor duurzame en sociale investeringen. Mochten er nog nieuwe grote (fysieke) projecten

noodzakelijk zijn, dan gaan die pas van start als alle uitgaven (inclusief risico's) voor de hele raad helder zijn. Definitieve ontwerpen worden pas gepresenteerd als er eerst inspraakmogelijkheden zijn geweest voor alle betrokkenen.

Bij het inzetten van nieuw beleid kijken we eerst naar waar dat geld vandaan moet komen. Nieuw voor oud. We zoeken aansluiting bij het lopende project 'Zero based begroten'. Zo maken we geld vrij voor nieuw beleid. Ook de strategische visie wordt met alle partijen opnieuw bekeken om ruimte voor dat nieuwe beleid te maken. Er komt in principe geen aanslag op de algemene reserve. De uitgaven lopen in de pas met de inkomsten. De reserves zijn dus op het vereiste niveau, gerelateerd aan het doel. De hondenbelasting schaffen we - als het aan ons ligt - net als in steeds meer gemeenten af. Eerst onderzoeken we de haalbaarheid.

Lopende projecten in relatie tot het nieuwe coalitieakkoord

In 2016 besloot de raad dat onze gemeente het **Cittaslow** keurmerk wil verkrijgen. Er zijn nog weinig stappen ondernomen. We versnellen het proces om net als Vaals en Eijsden-Margraten een Cittaslow gemeente te zijn.

Na een herstart in 2017 van het **Agro Leisure Park -project (ALP)** in Nijswiller ligt er nu een bestemmingsplanwijziging. De ingediende zienswijzen en nieuwe gesprekken tonen aan dat er nog steeds kritisch geoordeeld wordt over een aantal onderdelen van dit project. Voordat de raad een bestemmingswijziging goedkeurt, zouden we graag nog een informatieronde zien met en door Stichting ALP. Vooral bedoeld voor de inwoners van Nijswiller en ondernemers uit omliggende dorpen die dalende omzet vrezin.

Voor de beoogde coalitie zijn rust en natuurbeleving de uitgangspunten voor de ontwikkeling van de **Gulperberg**. Daarnaast geldt voor ondernemers dat bij aanpassingen kwaliteit boven kwantiteit gaat. Zo is het ook verwoord in de toeristische visie. Dat is de meetlat voor de tweede ontwikkelingsfase van de Gulperberg zoals deze nu voorligt.

De eerste fase van de fysieke herinrichting van **het centrum van Gulpen** is reeds in gang gezet en zal ook worden uitgevoerd. Aandachtspunt hierbij is de financiële bijdrage van het Waterschap Limburg van minimaal €279.000 om in de kern Gulpen wateroverlast te voorkomen.

Hoewel de Provincie Limburg een belangrijke positie inneemt bij de projectaanpak van de **trambaanfietsroute**, willen we waar nodig zelf meer participeren in het communicatie- en inspraakproces. Wij volgen aandachtig de werkgroepen en klankbordgroep die recent zijn ingericht. We houden de nieuwe inzichten over veiligheid, de economische gevolgen en de ingrepen in het landschap goed in de gaten.

Met betrekking tot de **Toeristenkerk** Gulpen hebben we de wens deze energieneutraal te verbouwen. Hiervoor lijken nieuwe subsidiebronnen zich aan te dienen. Daarnaast heeft een belangengroep het idee geopperd om de directe omgeving en de plek waar de Timpaan stond in te richten als 'Timpaantuin'. Samen onderzoeken we de mogelijkheden.

Kort voor de raadsverkiezingen is de **Lokale Woonvisie 2018-2025** gepresenteerd. Deze zullen we toetsen aan onze uitgangspunten in het coalitieakkoord over wonen.

De vloedgolf in Slenaken heeft duidelijk gemaakt dat er maatregelen nodig zijn om Slenaken en het gebied benedenstrooms te beschermen tegen wateroverlast die in het verleden hoge maatschappelijke kosten heeft veroorzaakt. Burgerparticipatie is hierbij belangrijk. Het doel is een oplossing te vinden die niet alleen de veiligheid waarborgt maar ook draagvlak heeft bij inwoners en natuurbeschermers. Een gemeentelijk Waterplan zal inzichtelijk maken welke maatregelen nodig zijn, welke kosten daarmee zijn gemoeid en hoe dit op een natuurlijke manier in de omgeving kan worden ingepast.

PRO Gulpen-Wittem

Jack Cremers

Balans Gulpen-Wittem

Ed Cools

Raadpleeg voor meer informatie het bijbehorend Handboek Coalitieakkoord 2018 - 2022